

Beleidsreactie 'NextGen Poortwachters – Naar een gerichte, proportionele en effectieve aanpak'

In 2024 heeft de NVB hun position paper 'NextGen Poortwachters – Naar een gerichte, proportionele en effectieve aanpak' gepubliceerd.¹ Daarnaast is het NextGen traject opgestart waarbij zowel publieke als private partijen zijn aangehaakt om de samenwerking te verbeteren. Hieronder vindt u in de rechterkolom van alle tabellen onze reactie op de aanbevelingen uit dit rapport.

1. Implementeer vooruitlopend op de inwerkingtreding van de AMLR een aantal principes uit die verordening alvast in de Nederlandse anti-witwas wetgeving. Herzie relevante Wwft-bepalingen door aan te sluiten bij AMLR-bepalingen over klantonderzoek, voortdurende controle, informatiedeling en contant geld.	• Het aanpassen van wetgeving op een zorgvuldige en verantwoorde manier duurt gemiddeld twee jaar, inclusief parlementaire behandeling. Dit is ongeveer even lang als nu staat voor de implementatie van het AML-pakket. • De overgang vraagt een zorgvuldige voorbereiding. Poortwachters moeten hun interne processen aanpassen op de nieuwe situatie. Bovendien zal AMLA de komende twee jaar voor een aantal bepalingen nog nadere uitwerking opstellen. • De suggestie om vooruitlopend op de implementatie de Wwft te wijzigen zorgt voor een zwaardere belasting van, en meer onzekerheid voor poortwachters en hun klanten.
2. Laat banken, opsporingsdiensten, OM en AP objectieve criteria voor informatiedeling, heldere afbakening en waarborgen uitwerken voor het 'Pull model' waarmee informatie uit de justitiële keten het startpunt kan worden.	• Het kabinet heeft begrip voor de vraag om banken, opsporingsdiensten, OM en AP met elkaar in gesprek te laten gaan over mogelijkheden om zo efficiënt mogelijk met <i>intelligence</i> om te gaan. Echter kan de justitieketen niet het startpunt zijn van bankonderzoeken. Het blijft belangrijk dat iedere partij vanuit haar eigen rol de verantwoordelijkheid oppakt voor het tegengaan van witwassen. Dit is verplicht en wenselijk vanuit internationale, Europese en nationale wet- en regelgeving. De eigenstandige rol van poortwachters kan niet worden vervangen door informatie vanuit de opsporing. Wel kan justitiële informatie een hulpmiddel zijn voor de risico-inschatting van de poortwachters. Hiervoor lopen een aantal initiatieven. Zie ook de Kamerbrief. • In het kader van het door de NVB gestarte NextGen-traject zijn de banken samen met FIU-NL aan het verkennen wat zij kunnen delen in het kader van de feedbackloop, zowel onder de huidige als nieuwe wetgeving. De opsporingspartners (OM, Politie, FIOD) worden hierbij betrokken.
3. Laat banken – in overleg met toezichthouders (DNB en AP) – de condities bepalen voor stoppen met maatregelen met weinig toegevoegde waarde.	• Op 19 februari zijn wij samen het gesprek aangegaan met de banken, DNB, AP, het FEC, OM en FIU-NL. Hierbij is besproken dat de justitieketen niet het startpunt kan zijn van bankonderzoeken. Het blijft belangrijk dat iedere partij vanuit haar eigen rol de verantwoordelijkheid oppakt voor het tegengaan van witwassen. Er kan dus niet gestopt worden met klantonderzoek of transactiemonitoring. De Wwft en straks de AMLR, dient te worden nageleefd.

¹ [nextgen-poortwachters-position-paper.pdf](#)

	• Wel is het belangrijk dat wordt gekeken hoe dit meer risicogebaseerd kan en hoe het cliëntenonderzoek daarop kan worden aangepast. • Het initiatief om een raamwerk op te zetten door banken, in samenspraak met de DNB en de AP zelf om aan te tonen welke maatregelen niet of nauwelijks bijdragen aan resultaten juichen wij toe. Het besluit om te stoppen met een maatregel dient gemaakt te worden door de banken in overleg met de toezichthouder. • DNB spreekt banken er nu op aan als er maatregelen zijn die niet in verhouding staan tot het witwasrisico. Dit helpt instellingen om onnodige maatregelen af te schalen.
4. Maak het mogelijk voor banken om in 2025 een pilot starten om de NextGen Poortwachters aanpak in de praktijk te toetsen, zodat resultaten geëvalueerd en lessen getrokken zijn voor de inwerkingtreding van de AMLR.	• Het NextGen-traject van de banken is via drie werkstromen in uitvoering: 1) verrijken vorderingen, 2) optimaliseren feedbackloop en 3) multilateraal klantonderzoek. Hierbij zijn naast de banken ook publieke partijen betrokken. • Dit is een lopend initiatief en we kijken uit naar de uitkomsten hiervan. Wij dragen hier vanuit onze gezamenlijke verantwoordelijkheid aan bij.